

Vastaus Valtuustoaloitteeseen Tekoälyn käytön rajoittaminen kunnan viestinnässä

Kunnanhallitus 23.02.2026

445/07.02.01.00/2025

Aloitteessa esitetään Vihdin kuntaa linjaamaan, että kunnan viestinnässä ei käytetä suoraan generatiivisella tekoälyllä (AI) tuotettua sisältöä, kuten tekstiä, kuvia tai musiikkia, joka on tuotettu ilman ihmisen ammatillista panosta. Kunnan viestinnän tulisi perustua kunnan työntekijöiden tai erikseen hyväksyttyjen ulkopuolisten osaajien tuottamaan materiaaliin.

Valtuustoaloite nostaa esiin suurimman tällä hetkellä tieto- ja luovaa työtä muovaavan tekijän: tekoälyn tulemisen osaksi arkea yhä useammissa tehtävissä. Monilla aloilla työ ja tavat tehdä sitä ovat murroksessa; pärjätäkseen työelämässä nyt ja tulevaisuudessa tekoälyn käyttöä on pakko osata. Sen lisäksi, että viestintä toimialana on jatkuvasti uudistuva ja kehittyvä, generatiivinen tekoäly on tullut sille rytinällä. Se on uinut sisään moniin perustyökaluihin ja ohjelmiin jo kiinteäksi osaksi. Tekoälyn luomat mahdollisuudet työn nopeuttamisessa ja tehostamisessa ovat merkittävät.

Sitran megatrendeissä 2026 todetaan tekoälyn mullistavan yhteiskunnan perustaa. Vastuullisesti käytettynä teknologia tarjoaa paljon mahdollisuuksia ja soveltavalla tekoälyllä voidaan lisätä tuottavuutta ja saada kilpailuetua. Tekoälypalvelut kehittyvät jatkuvasti, generatiivisen tekoälyn tuottamaa materiaalia on koko ajan vaikeampi erottaa ihmisen tuottamasta. Microsoftin tekoälypalvelu Copilot ehdottaa analogiaksi seuraavaa: jos teollinen vallankumous oli höyryveturi, tekoäly on luotijuna. Tekoälyn kyvykkyyden kehitys lasketaan kuukausissa, joskus jopa viikoissa.

Mutta tekoäly yksin, siten kuin sitä arjen työkaluna esimerkiksi Vihdin kunnan viestinnässä hyödynnetään, ei ole mitään tai mikään. Sen ohjaaminen edellyttää ihmisen työpanosta ja ammatillista osaamista. Vastuu tekoälyn tuottamasta sisällöstä ja sen oikeellisuudesta sekä hyödyntämisestä on aina käyttäjällä.

Aloitteen esiin nostama asia on tärkeä ja ajankohtainen myös siksi, että tänä vuonna voimaan astuu EU:n tekoälyasetus (AI Act). Sen mukaan organisaatioiden henkilöstöllä tulee olla riittävät tiedot ja taidot tekoälyn turvalliseen ja vastuulliseen käyttöön. Tämä velvoittaa työnantajia huolehtimaan siitä, että tekoälyä työssään käyttävällä henkilöstöllä on riittävä tekoälylukutaito. Käytännössä henkilöstön tulee tietää mihin tekoälyä saa ja ei saa käyttää työtehtävissä, millaisia riskejä tekoälyn käyttöön liittyy ja milloin tekoälyn tuottamaa sisältöä tai ehdotusta ei voi käyttää sellaisenaan. Kuntaorganisaatiossa tekoälyn käyttöön liittyvät olennaisesti myös tietosuoja ja -turvan näkökulmat. Tästä eteenpäin on työnantajan vastuulla määritellä, mitä tekoälypalveluja organisaatiossa pidetään hyväksyttävänä ja turvallisina. Huomattava on, että tekoäly ei ole yksi yksittäinen työkalu, vaan joukko erilaisia palveluja, joiden toimintaperiaatteet, riskit ja tietojenkäsittely vaihtelevat.

Vihdin kunta valmistelee parhaillaan tekoälyn käyttöä koskevaa linjausta. Linjauksessa kunta tulee sallimaan tekoälyn käytön ja sitä voidaan hyödyntää kunnan toiminnassa, jotta voimme palvella kuntalaisia paremmin ja toimia tehokkaammin. Tekoäly tehostaa työntekoa, eikä korvaa työntekijöitä tai sitä, mikä on aitoa ja autenttista vihtiläisyyttä. Tekoälyn käytön etiikkaa ohjaavat periaatteet kunnassamme ovat oikeudenmukaisuus, vastuullisuus, tietosuoja ja yksityisyys sekä läpinäkyvyys. Vihdin kunta kannustaa henkilöstöä ottamaan tekoälyn mahdollisuuksia käyttöön, mutta samalla toimimaan läpinäkyvästi ja vastuullisesti. Kunta tulee tarjoamaan työntekijöille vuosittain koulutusta tekoälyn käytöstä. Tämä koulutusvaade sisältyy EU:n tekoälyasetukseen.

Vihdin kunnan tekoälylinjaus koskee myös kunnan tekemää viestintää. Koska viestinnän toimialalla tekoälyn luomat mahdollisuudet ovat erittäin monipuoliset, viestintä- ja markkinointiyksikkö laatii lisäksi oman osuuden kunnan tekoälylinjaukseen liittyen tekoälyn hyödyntämisen hyviin käytäntöihin ja järjestää perehdytyksen asiasta kunnan viestintää tekeville henkilöstölle. Kuten aloitteessa määritellään, kunnan viestinnän on oltava luotettavaa, läpinäkyvää ja uskottavaa – tämä on mahdollista tekoälyä käyttäen.

Aloitteessa viitataan myös kunnan rooliin paikallisen kulttuurin tukemisessa. Vihdin kunta kannustaa paikallisia yrittäjiä osallistumaan kunnan avaamiin hankintoihin ja kilpailutuksiin sekä tarjoamaan palveluitaan aktiivisesti.

Toimivalta	Vihdin hallintosääntö § 23
Valmistelija	Essi Piirorjärvi etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. 040 1685451
Esittelijä	Kunnanjohtaja Erkki Eerola
Ehdotus	Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että se: 1) hyväksyy kunnanhallituksen antaman vastauksen valtuustoaloitteeseen. 2) toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.
Päätös	
Tiedoksi	